Raadsvoorstel: Z/23/754883 / 866554
Onderwerp: **Meicirculaire gemeentefonds 2023**

Datum: 29 juni 2023
Portefeuillehouder: Marjo Molengraaf
I&O: n.v.t.
Raadsvergadering: 28 september 2023
Opsteller: Anja van Bruggen-van der Ham
Geeft voorstel begrotingswijziging: Ja

Onderwerp:

Meicirculaire gemeentefonds 2023

Voorstel:

Wij stellen u voor:
1. De effecten van de meicirculaire 2023 te verwerken in een begrotingswijziging en daarbij:
   a. Het positieve resultaat 2023 van € 307.000 toe te voegen aan het begrotingssaldo 2023;
   b. De financiële middelen met een specifieke bestemming voor 2023-2027 te verrekenen op de verschillende beleidsterreinen.

Aanleiding:

Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. De meicirculaire 2023 is volgens planning verschenen en bevat informatie over de actualisatie van het accres op basis van de Voorjaarsnota 2023 en een structurele verhoging van de rijksbijdrage vanaf 2027. Tevens is een extra prijsbijstelling over uitkeringsjaar 2022 verwerkt.
Verder worden gemeenten in deze circulaire geïnformeerd over het financiële kader voor de Hervormingsagenda Jeugd. Voor de jaren 2024 en 2025 stelt het Rijk in deze circulaire extra middelen beschikbaar. De beschikbaarstelling van deze extra middelen voor de jaren 2026 en verder vindt plaats na het advies van een deskundigencommissie en de besluitvorming daarover. Net als voor de extra middelen in 2024 en 2025 geldt dat deze beschikbaar worden gesteld aan gemeenten met uitzondering van de investeringen waarvan is afgesproken deze door het Rijk worden gedaan.

Beoogd effect:

De raad te informeren over de gevolgen van de meicirculaire 2023 en de raad een besluit te laten nemen over de bestemming van het saldo en het oormerken van budgetten.

Argumenten:

1.1 De meicirculaire bevat belangrijke informatie die van invloed is op de financiële positie van onze gemeente.
Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft op 31 mei 2023 de meicirculaire gemeentefonds 2023 uitgebracht. De hierin opgenomen ontwikkelingen bepalen in belangrijke mate de financiële ruimte van de gemeenten, aangezien het gemeentefonds de grootste inkomstenbron van de gemeente is.

1.2 De raad heeft het budgetrecht. Het is aan de raad om besluiten te nemen over de financiële uitkomsten van deze circulaire.
Deze circulaire laat voor de jaren 2023 en verder een positief financieel beeld zien. Voor Gorinchem geeft dit het volgende resultaat:

2023 € 307.000 V
2024 € 5.359.000 V*
2025 € 4.244.000 V*
2026 € 3.801.000 V*
2027 € 5.911.000 V*
* In de Perspectiefnota 2024-2027 is vooral inzicht gegeven in de te verwachte jeugdzorguitgaven in relatie tot de uitvoering van de hervormingsagenda. Ook is aangegeven wat de benodigde compensatie voor de loon- en prijsontwikkelingen is, om onze kostenstijgingen op te kunnen vangen in de meerjarenbegroting. De uitkomsten van de meicirculaire 2023 geven, ten opzichte van de perspectiefnota, een (fors) negatief resultaat. De raad is door middel van raadsinformatiebrief Z/23/753434 D-867880 hierover

geïnformeerd.

Het Rijk stelt met deze circulaire ook (extra) financiële middelen beschikbaar voor de uitvoering van specifieke doeleinden en taken. Onderstaand geven wij u inzicht in alle specifieke doeleinden en taken waarvoor het Rijk ons in deze circulaire middelen beschikbaar stelt:

		2023	2024	2025	2026	2027
	Decentralisaatie-uitkeringen:					
1	Voorschoolse voorziening peuters	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
1	Jeugdhulp kinderen in een AZC	52.000	52.000	52.000	52.000	52.000
1	Armoedebestrijding kinderen		-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
2	RES regio's	160.000				
3	Wet Goed Verhuurderschap incidenteel	13.000				
4	Leerlingenvervoer Oekraïne	66.000				
4	Taal voor ontheemden uit Oekraïne	38.000				
5	Maatschappelijke begeleiding	12.000				
6	Begeleiding jongeren naar werk	115.000				
	Sociaal domein:					
7	Participatie	434.000	439.000	426.000	403.000	388.000
	Diverse:					
7	Loonkostensubsidie	153.000	149.000	152.000	142.000	142.000
7	Avres jaarschijf 2023	95.000				
3	Wet goed Verhuurderschap structureel	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
8	Nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag	8.000	8.000	8.000	8.000	7.000
9	Handhaving energielabel C kantoren	1.000	1.000	1.000		
10	Voorschoolse educatie	4.000	2.000	2.000	2.000	2.000
11	Flankerend beleid energiearmoede	113.000				
12	Dienstverlening aanpak armoede en schulden	90.000				
13	Integraal Zorgakkoord (WMO abonnementstarief)			210.000	198.000	191.000
13	Terugdraaien eigen bijdrage HO WMO			186.000	176.000	170.000
13	Herinvoering eigen bijdrage WMO				-410.000	-396.000
	Totaal oormerkingen	1.360.000	649.000	1.035.000	569.000	554.000
	+ is voordeel					
	- is nadeel					

1. De budgetten voor voorschoolse voorzieningen peuters, jeugdhulp kinderen in een AZC en armoedebestrijding kinderen zijn geactualiseerd.
2. Voor de uitvoering van de Regionaal Energie Strategieën (RES) is nu ook voor 2023 budget beschikbaar gesteld aan gemeenten.
3. Om de wet goed verhuurderschap in te voeren is een incidentele bijdrage ontvangen. Ook ontvangen we een structurele bijdrage voor de handhaving van deze regels.
4. Voor de kosten die zijn gemaakt voor het leerlingenvervoer Oekraïense kinderen en het aanbod voor taalonderwijs voor volwassenen ontheemden uit Oekraïne te stimuleren is geld beschikbaar gesteld.
5. Voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden is een bijdrage ontvangen.
6. Jongeren hebben sinds corona nog steeds een achterstand op de arbeidsmarkt. De regeling Aanpak Jeugdwerkloosheid richt zich op een structurele aanpak op de arbeidsmarkt van deze groep. De gemeente ontvangt als arbeidsmarktregio hiervoor een bijdrage.
7. De integratie-regeling Participatie voor Wsw en beschut werk is geactualiseerd en geïndexeerd voor lonen en prijzen. Het rekentarief voor loonkostensubsidie is aangepast, ook vindt een verrekening plaats over 2023. Deze regelingen worden door Avres uitgevoerd.
8. Op 1 januari 2023 is de nieuwe wet Procedure Vaststelling verkiezingsuitslagen in werking getreden. Vanaf dit jaar ontvangen gemeenten structureel een bijdrage. De koppeling met het daadwerkelijk plaatsvinden van verkiezingen in een jaar is losgelaten.
9. In het Bouwbesluit is vastgelegd dat per 1 januari 2023 een kantoor een energielabel C of beter moet hebben om nog als

kantoor gebruikt te mogen worden. Om deze regeling voortvarend in te voeren is het budget voor toezicht en handhaving naar voren gehaald.

10. Voor toezicht en handhaving door de GGD bij voorschoolse educatie ontvangt de gemeente een structurele bijdrage.
11. Om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolgd van de hoge inflatie te voorkomen stelt het kabinet voor 2023 extra geld beschikbaar. Het is bedoeld voor de verwachte extra inzet die nodig zal zijn op het gebied van vroegsignalering en om gemeenten tegemoet te komen in het verwachte extra beroep op bijzondere bijstand.
12. Voor betere dienstverlening door gemeenten op het gebied van armoede en schulden heeft het kabinet extra geld beschikbaar gesteld. Gemeenten kunnen deze middelen inzetten voor het verdubbelen van het gebruik van schuldhulpverlening en het tegengaan van kinderarmoede.
13. Ter compensatie voor de gestegen kosten als gevolg van het abonnementstarief Wmo die samenhangen met het Integraal Zorgakkoord ontvangt de gemeente hiervoor vanaf 2025 een bijdrage. Het abonnementstarief Wmo wordt afgeschaft vanaf 2025. In plaats daarvan wordt een inkomensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo heringevoerd. Daarbij is het uitgangspunt dat zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de vormgeving zoals die voorheen was met oog voor inkomenseffecten en het beroep dat wordt gedaan op de Wmo.

Risico's:

Voor de compensatie van de financiële tekorten in de jeugdzorg is een inschatting gemaakt. De werkelijke compensatie door het Rijk voor de jaren na 2025 kunnen hiervan afwijken.

Financiën:

2023

De meicirculaire 2023 geeft voor 2023 een positief resultaat van € 307.000. In de circulaire worden door het Rijk ook (extra) financiële middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van specifieke taken Het positieve resultaat zal worden toegevoegd aan het begrotingssaldo 2023. De financiële middelen die beschikbaar zijn gesteld voor de uitvoering van specifieke taken zullen worden verrekend met budgetten op de verschillende beleidsterreinen.

2024 en volgende jaren

Op donderdag 8 juni 2023 heeft het college van B&W de Perspectiefnota 2024-2027 aan de gemeenteraad aangeboden. De uitkomsten van de meicirculaire waren hierin nog niet meegenomen. Er is in de perspectiefnota vooral inzicht gegeven in de te verwachte jeugdzorguitgaven in relatie tot de uitvoering van de hervormingsagenda. Ook is aangegeven wat de benodigde compensatie voor de loon- en prijsontwikkelingen zou moeten zijn, om onze kostenstijgingen op te kunnen vangen in de meerjarenbegroting. En er is een indicatie opgenomen van wat de extra rijksmiddelen vanaf 2027 betekenen voor het meerjarenperspectief

Op basis van eerdere toezeggingen van het Rijk hadden wij de verwachting dat het Rijk ons voldoende zou compenseren voor de sterk gestegen lonen en prijzen. De geboden compensatie is hiervoor (op dit moment) onvoldoende. Het is onzeker of de septembercirculaire hieraan nog iets gaat veranderen. De uitkomsten van de meicirculaire beïnvloeden het geschetste meerjarenbeeld in de perspectiefnota.

Meerjarenbeeld (bedragen * € 1.000)

	2024	2025	2026	2027
Resultaat PPN 2024	55	4.308	601	24
Effecten meicirculaire 2023	-1.070	-1.209	-2.020	-1.911
Verschil	**-1.015**	**3.099**	**-1.419**	**-1.887**

Er ligt met deze uitkomsten een opgave om bij begroting 2024 te komen met aanvullende voorstellen.
De raad is door middel van raadsinformatiebrief Z/23/753434 D-867880 geïnformeerd over de uitkomsten van de meicirculaire van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties, die op 31 mei 2023 is gepubliceerd.

Participatie:

N.v.t.

Communicatie:

Indien de bijstelling van de geoormerkte budgetten van invloed is op uitvoerende partijen (zoals Avres en DG&J) worden deze partijen geïnformeerd over de gevolgen van deze bijstelling
Duurzaamheid:
N.v.t.
Vervolgproces:
N.v.t.
Bijlagen:
Meicirculaire Gemeentefonds 2023
Burgemeester en wethouders van Gorinchem, de secretaris, de burgemeester,

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Gorinchem,

Gelet op het raadsvoorstel van het college d.d. 11 juli 2023
Gelet op de wettelijke bepalingen

Besluit:

1. De effecten van de meicirculaire 2023 te verwerken in een begrotingswijziging en daarbij:
    a. Het positieve resultaat 2023 van € 307.000 toe te voegen aan het begrotingssaldo 2023;
    b. De financiële middelen met een specifieke bestemming voor 2023-2027 te verrekenen op de verschillende beleidsterreinen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 28 september 2023

Griffier, Voorzitter,